

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ζ. ΣΟΦΙΑΝΟΣ

ΑΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΗΤΑ ΜΟΝΟΦΥΛΛΑ ΤΩΝ ΕΤΩΝ 1858-1880

Παρουσιάζω κατά χρονολογική σειρά τὰ ἔξῆς δέκα ἔντυπα μονόφυλλα τῶν ἑτῶν 1858-1880*.

1. «Πρόγραμμα τελετῆς μνημοσύνου ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ διακεκριμένου τῆς Ἑλλάδος πολίτου Γεωργίου Κουντουριώτου, μεγαλοσταύρου καὶ γερουσιαστοῦ... Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Μαρτίου 1858».

Χαρτί ὑποκίτρινο, διαστ. 0,380 x 0,290 μ. Τὸ μονόφυλλο περιλαμβάνει, μέσα σὲ πένθιμο μαῦρο πλαίσιο, τὸ ἐπίσημο πρόγραμμα τῆς τελετῆς τοῦ μνημοσύνου (40θήμερου προφανῶς), τὸ ὅποιο, «κατὰ τὸ ἀπὸ 13 μεσοῦντος μηνὸς Β. Διάταγμα, θέλει τελεσθῆ τὸ προσεχὲς Σάββατον (15 τρέχοντος μηνὸς) ἐν τῷ ἐνταῦθα Ναῷ τῆς Ἀγίας Εἰρήνης, ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς» τοῦ διακεκριμένου πολιτικοῦ ἄνδρα τῶν ἐπαναστατικῶν καὶ μετεπαναστατικῶν χρόνων Γεωργίου Κουντουριώτη (΄Υδρα, 1782 - Ύδρα, ἀρχὴς Φεβρ. 1858). Ο Γ. Κουντουριώτης, ἀπὸ τοὺς ἀφοσιωμένους στὸν Ὁθωνα πολιτικοὺς τοῦ Ἀγώνα τῆς Ἀνεξαρτησίας, μετὰ τὴν ἐπανάσταση τῆς 3^{ης} Σεπτεμβρίου τοῦ 1843, διορίστηκε πρόεδρος τῆς Γερουσίας, ποὺ εἶχε τότε ἴδρυθεῖ. Μεταξὺ 8 Μαρτίου καὶ 15 Οκτωβρίου τοῦ 1848 σχημάτισε δλιγόμηνη Κυβέρνηση¹. Γιὰ τὶς ὑπηρεσίες του πρὸς τὴν Πατρίδα τοῦ ἀπονεμήθηκε ὁ Μεγαλόσταυρος τοῦ Σωτῆρος, ὁ ὅποιος, σύμφωνα μὲ Β. Διάταγμα τῆς 9^{ης} Απριλίου τοῦ 1858, θὰ παρέμενε στὴν οἰκογένειά του «ώς διηνεκὲς δεῖγμα τῆς πρὸς τὸν διάσημον τοῦτον ἄνδρα ἴδιαζούσης ἡμῶν ὑπολήψεως καὶ τιμῆς καὶ ως κειμήλιον ἀνακαλοῦν εἰς τοὺς ἀπογόνους αὐτοῦ τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἔξόχους αὐτοῦ ἐκδουλεύσεις»².

Στὸ πρόγραμμα τοῦ μνημοσύνου ἀναγράφεται ὁ κατάλογος (28 κατηγορίες), μὲ τὴ σειρὰ ποὺ ἀπαιτοῦσε τὸ πρωτόκολλο, τῶν ἐπισήμων ἐκπροσώπων Ἀρχῶν καὶ φορέων τῆς Πολιτείας, ποὺ θὰ ἐπρεπε νὰ παρευρεθοῦν «ἐν τῷ Ναῷ τὴν 9 ὥραν π.μ.» (βλ. πίν. Α'). Κυβέρνηση κατὰ τὸ χρόνο θανάτου καὶ μνημο-

* Τὰ μονόφυλλα αὐτὰ μοῦ τὰ εἶχε δωρίσει ὁ ἀείμνηστος Καθηγητής - Ἀκαδημαϊκός Ηλίας Γ. Μαριολόπουλος (†1991).

1. Αντώνης Μακρυδημήτρης, *Oι πρωθυπουργοί της Ελλάδος*, Αθήνα 1997, σ. 65 (αρ. 15).

2. Α. Ν. Γούδας, *Bίοι παράλληλοι τῶν ἐπὶ τῆς Ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος διαπρεψάντων ἄνδρῶν*, τ. Δ', Αθήναι 1871, σσ. 249-250. Ο Α. Γούδας, δ.π., σ. 249, ἀναφέρει ὅτι ὁ Γ. Κουντουριώτης πρέπει νὰ πέθανε περὶ τὸν Μάρτιο τοῦ 1858. Αφοῦ διμως στὶς 15 Μαρτίου τοῦ 1858, ἡμέρα Σάββατο, τελεῖται στὴν Ἀγία Εἰρήνη Ἀθηνῶν ἐπίσημο μνημόσυνό του, προφανῶς 40θήμερο, θὰ πρέπει νὰ ἐπῆλθε ὁ θάνατός του κατὰ τὸ πρῶτο 10ήμερο τοῦ Φεβρουαρίου.

σύνου τοῦ Γ. Κουντουριώτη είναι τοῦ Ἀθανασίου Μιαούλη (Νοέμ. 1857 - Μάιος 1862)³, γιοῦ τοῦ θρυλικοῦ ναυάρχου τοῦ Ἀγώνα Ἀνδρέα Μιαούλη.

2. «Πρόγραμμα τῆς ἐπετείου τελετῆς τῶν Γενεθλίων τῆς Α. Μεγαλειότητος τῆς Βασιλίσσης... Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Δεκεμβρίου 1860. Καθ' ὑψηλὴν Βασιλικὴν διαταγὴν Π. Νοταρᾶς. Ἐκ τῆς τυπογραφίας Ἀνδ. Κορομηλᾶ, κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Ἐρμοῦ ἀριθ. 215».

Χαρτὶ ύποκίτρινο, διαστ. 0,460 x 0,300 μ. Περιέχεται τὸ ἐπίσημο πρόγραμμα ἑορτασμοῦ τῶν γενεθλίων τῆς βασίλισσας Ἀμαλίας, μὲ κατάλογο ἐκπροσώπων τῆς Πολιτείας ποὺ θὰ πρέπει νὰ παρευρεθοῦν στὴν τελετή. Τὸ πρόγραμμα είναι δίγλωσσο, ἀριστερὰ στὴν Ἑλληνικὴ γλώσσα καὶ δεξιὰ στὴ γαλλικὴ (βλ. πίν. Β').

«Τὴν 9^{ην} Δεκεμβρίου, ὡς ἡμέραν τῶν γενεθλίων τῆς Α.Μ. τῆς Βασιλίσσης, αἱ Α.Α.Μ.Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα θέλουν ύπάγει κατὰ τὴν 10 ὥραν π.μ. εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Εἰρήνης διὰ νὰ ἀκούσωσι τὴν Ἱερὰν δοξολογίαν, εἰς τὸν ὅποιον θέλουν παρευρεθῆ ὁι Γερουσιασταὶ καὶ δῆλοι οἱ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ύπαλληλοι.

.....

Οἱ κύριοι καὶ αἱ Κυρίαι συναθροίζονται εἰς τοὺς θαλάμους τῆς Α.Μ. τῆς Βασιλίσσης, ὅπου ἡ μὲν Κυρία τῆς Αὐλῆς θέλει δεχθῆ τὰς Κυρίας, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν τελετῶν τοὺς Κυρίους· καὶ, ζητηθείσης τῆς ἀδείας τῆς Α. Μεγαλ., εἰσάγονται εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ύποδοχῆς».

3. «Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον πρὸς τὰς Ἀρχὰς τοῦ Κράτους... Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Νοεμβρίου 1864. Κ. Κανάρης Πρόεδρος, Α.Χ. Λόντος, Α. Κουμουνδούρος, Σ. Σωτηρόπουλος, Α. Κάρναλης, Δ.Σ. Μπουντούρης».

Χαρτὶ ύποκύανο, διαστ. 0,436 x 0,315 μ. Δημοσιεύεται ἡ διακήρυξη, μὲ τὶς προγραμματικὲς ἀρχές, τοῦ γηραιοῦ θαλασσομάχου τοῦ Ἀγώνα καὶ σπουδαίου πολιτικοῦ ἄνδρα Κωνσταντίνου Κανάρη (Ψαρά, 1793 - Ἀθήνα, 1877), μετὰ τὴν ψήφιση καὶ δημοσίευση τοῦ Συντάγματος τοῦ 1864, μὲ τὴν ἔλευση καὶ ἐγκατάσταση στὸ βασιλικὸ θρόνο τῶν Ἑλλήνων τοῦ Γεωργίου Α'. Πρόκειται γιὰ τὴν τέταρτη κατὰ σειρὰ Κυβερνηση (26 Ιουλ. 1864 - 2 Μαρτ. 1865) τοῦ Κ. Κανάρη, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ὅποιας ψηφίστηκε καὶ τέθηκε σὲ ἴσχυ τὸ Σύνταγμα τοῦ 1864, ποὺ καθιέρωσε τὴν Βασιλευομένη Δημοκρατία στὴ χώρα μας⁴.

«Τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὴν ἀρχαὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Συντάγματος πολιτικὴν ἐποχὴν είναι καθαρῶς νομοτελεστικόν. “Ἡ πιστὴ τῶν Συνταγματικῶν θεσμῶν καὶ θρησκευτικὴ τήρησις, κοινὴ ύποχρέωσις καὶ

3. Α. Μαρουδημήτρης, δ.π., σ. 67 (ἀρ. 20).

4. Α. Μαρουδημήτρης, δ.π., σσ. 79-80 (ἀρ. 29), 309-311.

ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων τοῦ Βασιλέως λόγιον, εἶναι τὸ πρώτιστον καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως· ἡ εἰλικρινής καὶ ἀμερόληπτος ἐκτέλεσις τῶν περὶ ἐκλογῆς Βουλευτῶν καὶ δημοτικῶν ἀρχῶν νόμων καὶ ἡ ταχίστη τῆς Βουλῆς συγκάλεσις ἡ κυριωτάτη ἐντολή τῆς.....

Οὗτω πορευόμενοι, ἐσμὲν βέβαιοι, δτι καὶ τὰς καταλειφθείσας ἐκτάκτους δυσχερείας θέλομεν ὑπερβῆ καὶ τὴν ἐντολὴν ἡμῶν θέλομεν φέρει εἰς πέρας, οὐδέποτε λησμονοῦντες, ἀλλὰ μάλιστα μετὰ πεποιθήσεως προσβλέποντες πρὸς τὴν Συνταγματικὴν ὑπευθύνων ὑπουργῶν λογοδοσίαν, ἥτις τότε μόνον συμπληροῖ τοὺς ὅρους τῆς πραγματικῆς ἔξελέγξεως τῶν κυβερνητικῶν πράξεων, δταν οἱ τοῦ Ἐθνους ἀντιπρόσωποι, ἀπὸ τῆς ὅλως ἐλευθέρας τῶν ἐκλογέων βουλήσεως προερχόμενοι, ὡσιν ὅλως ἐλεύθεροι, οὐδένα ἄλλον προηγούμενον δεσμὸν συνδέσαντες, ἡ τὸν εὐγενῆ καὶ ἀδιάρρητον δεσμὸν τῆς πρὸς τοὺς ἐντολεῖς εὐθύνης». (Βλ. πίν. Γ').

4. «Τὸ Ὅπουργικὸν Συμβούλιον πρὸς τὸν Ἐλληνικὸν Λαόν... Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ὁκτωβρίου 1865. Ἐπ. Δεληγιώργης Πρόεδρος, Θ.Α. Ζαΐμης, Δ. Καλλιφρονᾶς, Δ. Χρηστίδης, Δ. Γρίβας, Ἀντ. Μαυρομιχάλης».

Χαρτὶ ὑποκίτρινο, διαστ. 0,426 x 0,286 μ. Στὸ μονόφυλλο αὐτὸ δημοσιεύεται ἡ προγραμματικὴ διακήρυξη τοῦ Ὅπουργικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τριπολιτιώτη πολιτικοῦ Ἐπαμεινώνδα Δεληγιώργη (Τρίπολη, 1829 - Ἀθήνα, 4 Μαΐου 1879) δταν σχημάτισε Κυβέρνηση, μετὰ τὴν παραίτηση τοῦ Ἀλεξάνδρου Κουμουνδούρου, ἡ ὁποία δημοσίευσε ἔνα δωδεκαήμερο μόνο (21 Ὁκτ. 1865 - 2 Νοεμ. 1865)⁵. Οἱ κυβερνητικοὶ στόχοι τῆς ἐποχῆς (δημοσία ἀσφάλεια, φόροι, προϋπολογισμός, μονιμότητα δημοσίων ὑπαλλήλων, ἰσονομία, ἰσοπολιτεία κ.ἄ.) εἶναι ἐπίκαιοι καὶ σήμερα καὶ οἱ περισσότεροι παραμένουν αἰτήματα ἀνικανοποίητα:

«Θέλομεν ἐπικαλεσθῆ τὴν συνδρομὴν τοῦ λαοῦ εἰς ἀποκατάστασιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ θέλομεν ἀπαλλάξει τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων ἀπὸ τῆς ἐπιρροῆς τῶν πολιτικῶν συμφερόντων.

Θέλομεν ὁνθμίσει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως αὐτοῦ, ἀκολουθοῦντες τὴν ἀρχήν, δτι τὸ Κράτος πρέπει νὰ διοικηθῇ μετ' αὐστηρᾶς οἰκονομίας, ἀνευ βλάβης τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἀλλὰ διὰ τῆς συστηματικῆς καὶ ἀρμονικῆς ἀπλοποιήσεως αὐτῆς καὶ δτι οἱ φόροι πρέπει νὰ διανεμηθῶσι μετὰ δικαιοσύνης καὶ ἴσοτητος ἐπὶ πασῶν τῶν τάξεων καὶ προσόδων. Οὗτω δ' ἐλπίζομεν δτι θέλει κατασταθῆ δυνατὸν ν' ἀναπτυχθῶσι τὰ μέσα τῆς αὐξήσεως τοῦ ἔθνικοῦ πλούτου καὶ νὰ γίνῃ καταφανὲς εἰς τὸν λαόν, δτι οἱ φόροι οὓς καταβάλλει δαπανῶνται διὰ τὴν εὐημερίαν αὐτοῦ.

5. Α. Μακρυδημήτρης, δ.π., σσ. 82 (ἀρ. 34), 327-329.

Πεποιθότες, ὅτι ἡ ἀένναος μεταβολὴ τῆς ὑπαλληλίας λυμαίνεται τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν καὶ τὰς βάσεις τοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος καὶ στερεῖ τὸν λαὸν τῶν ἀγαθῶν τῆς διοικήσεως, θέλομεν ἐπιμόνως ὑποστηρίξει τὴν ἀρχὴν τῶν προσόντων καὶ τῆς μονιμότητος τῶν δημοσίων λειτουργῶν». (Βλ. πίν. Δ').

Ἄξιοπαρατήρητη εἶναι ἡ ἀναφορὰ στὴν πρόσφατη τότε Ἐνωση τῆς Ἑπτανήσου μὲ τὴν Ἑλλάδα: «Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς Ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου καὶ πρὸς βελτίωσιν τῆς σημερινῆς καταστάσεως αὐτῆς θέλομεν καταβάλει πᾶσαν προσπάθειαν, δπως ἡ Ἐνωσις δικαιώσῃ τοὺς μεγάλους αὐτῆς ἀγῶνας καὶ ἡ Ἑλλὰς παρέξῃ ἐλπίδας καὶ φανῇ ἀξίᾳ τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς». Η Ἐνωση, δπως εἶναι γνωστό, πραγματοποιήθηκε στὶς 21 Μαΐου 1864 ἐπὶ κυβερνήσεως Ζηνοβίου Βάλβη. Ο Θρασύβουλος Ζαΐμης τότε, ως κυβερνητικὸς ἀπεσταλμένος, παρέλαβε τὰ Ιόνια Νησιά ἀπὸ τὸν Ἀγγλο-Αρμοστὴν Χένρυ Στόρκη.

5. «Τὸ Ὅπουργικὸν Συμβούλιον πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν... Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Νοεμβρίου 1865. Δ.Γ. Βούλγαρης Πρόεδρος, Χ. Χριστόπουλος, Δ. Δρόσος, Α.Γ. Κουντουριώτης, Σ.Κ. Ἀντωνόπουλος, Ν. Παπαμιχαλόπουλος».

Χαρτὶ ὑποκίτρινο, διαστ. 0,278 x 0,205 μ. Σύντομη κυβερνητικὴ διακήρυξη τοῦ Ὅδραιου πολιτικοῦ Δημητρίου Βούλγαρη ("Ὕδρα, 1801 - Ἀθήνα, 1877), κατὰ τὴν ἀνάληψη τῆς πρωθυπουργίας, ποὺ κράτησε δικιας τρεῖς μόνο ἡμέρες (3 - 6 Νοεμ. 1865)⁶. Ἀνάμεσα στὰ ἄλλα, καὶ τὰ ἔξῆς χαρακτηριστικά: «Πρεσβεύοντες, ὅτι ἀντικείμενα τῆς πρώτης μερίμνης εἰσὶν ἡ ὁρθμισις τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους καὶ ἡ ἐμπέδωσις τῆς δημοσίας τάξεως, ἀνενδότως θέλομεν ἐνασχοληθῆ εἰς ταῦτα». (Βλ. πίν. Ε').

6. «Τὸ Ὅπουργικὸν Συμβούλιον πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν... Ἐν Ἀθήναις 26 Ιανουαρίου 1866. Μ. Ρούφος Πρόεδρος, Κ. Προβελέγγιος, Π. Ἐμ. Γιαννόπουλος, Δ. Σαχίνης, Β. Πετμεζᾶς».

Χαρτὶ ὑποκίτρινο, διαστ. 0,450 x 0,297 μ. Κυβερνητικὴ προγραμματικὴ διακήρυξη πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸ τοῦ Ἀχαιοῦ πολιτικοῦ Μπενιζέλου Ρούφου (Πάτρα, 1795 - 1868), ὅταν σχημάτισε νέα κυβέρνηση (26 Ιαν. - ἀρχὲς Ιουν. 1866), μετὰ τὴν παραίτηση προηγούμενης δικῆς του συμμαχικῆς⁷.

Οἱ βασικὲς προγραμματικὲς δηλώσεις τοῦ 1866, πρὶν ἀπὸ 130 περίπου χρόνια, ἀν ἔξαιρέσει κανεὶς τὴν ἀναφορὰ γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῶν Ιονίων Νησιῶν μετὰ τὴν Ἐνωσή τους, σταματημένες στὸ χρόνο, μὲ διαχρονικὴ θὰ λέγαμε ἀξία, θυμίζουν μονότονες κυβερνητικὲς ἔξαγγελίες τῆς ἐποχῆς μας.

«Οδηγὸν ἔχοντες τὸ Σύνταγμα, τὸν ἀκρογωνιαῖον τοῦτον λίθον τοῦ πολιτικοῦ τῆς πατρίδος οἰκοδομήματος, πιστῶς θέλομεν φυλάξει τὰς διατάξεις

6. Α. Μακρυδημήτρης, δ.π., σσ. 82 (ἀρ. 32), 315-318.

7. Α. Μακρυδημήτρης, δ.π., σσ. 83 (ἀρ. 35), 321-322.

αύτοῦ...

Πρώτιστον ἡμῶν καὶ περιφρόντιστον μέλημα ἔσεται τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἢ παγίωσις, διότι ἡ δημοσία ἀσφάλεια εἶναι ὁ πρώτιστος καὶ ἀπαραίτητος ὅρος τῆς κοινῆς εὐημερίας.

Τῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων ἡ τακτοποίησις θέλει εἶσθαι τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνδελεχοῦς ἡμῶν καὶ εὐσυνειδήτου μερίμνης, διότι τῆς οἰκονομικῆς τοῦ τόπου καταστάσεως τὴν βελτίωσιν κρίνομεν ώς τὴν ἀσφαλεστάτην ἐγγύησιν τῆς εὐοδώσεως τοῦ παρόντος καὶ τῆς προόδου ἐν τῷ μέλλοντι.

‘Η προσήκουσα τῆς νομοθετηθείσης ἥδη ἀφομοιώσεως τῆς Ἐπτανήσου καὶ περιεσκεμμένη ἐφαρμογή, ἡ ταχεῖα καὶ ἐν πληρεστάτῃ ἐλευθερίᾳ καὶ νομιμότητι σύγχρονος διεξαγωγὴ τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν καὶ ἡ κατάλληλος διεύθυνσις τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας θέλουσιν ἐφελκύσει τὴν σύντονον ἡμῶν προσοχὴν καὶ θέλουσιν εἶσθαι ἀντικείμενα εἰλικρινοῦς ἄμα καὶ ἀνενδότου ἐνεργείας.’ (Βλ. πίν. Σ').

7. «Ωδὴ εἰς τὴν Αὔτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Πρωθυπουργὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου Κ. Ε. Δεληγιώργην, κατ’ ἀκρόστιχον ... ‘Υπὸ Δημητρίου Σπετσέρη, Δημοδιδασκάλου ἐν Ζακύνθῳ. Τυπ. ὁ Παρνασσός’. (Βλ. πίν. Ζ').

‘Ἄρχ.: «Δεῦρ’ ἵτε, Υἱες δ’ Ἑλλήνων, φῶτ’ ἄσωμεν νῦν·

‘Ἐπλετο τῷ, ἔριν ἀμφὶ δίκης ἐνὶ Λαυρίῳ,

Λύσειν τὼς θᾶσσον, δ’ ἐξ οὐ Ἑλλὰς αὐχεῖ μέγ’.’»

Χαρτὶ ὑποκίτρινο, διαστ. 0,289 x 0,204 μ. Πρόκειται γιὰ ἐνδεκάστιχη ὡδὴ, σὲ ὅμηρικὴ γλώσσα, ἀφιερωμένη στὸν τότε πρωθυπουργὸν Ἐπαμεινώνδα Δεληγιώργη. Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν στίχων, δπως ἀλλωστε δηλώνεται στὸν τίτλο τῆς ὡδῆς, σχηματίζουν τὴν ἀκροστιχίδα ΔΕΛΗΓΙΩΡΓΗΣ.

Τὸ στιχούργημα εἶναι ἀχρονολόγητο. Ἐπειδὴ ὅμως σ’ αὐτό, στὸν δεύτερο καὶ στὸν τρίτο στίχο του, ἀναφέρεται ἡ ταχεῖα ἐπίλυση ἀπὸ τὸν Ἐπ. Δεληγιώργη τοῦ ζητήματος τῶν μεταλλείων τοῦ Λαυρίου, γιὰ τὴν δοία ἡ «Ἑλλὰς αὐχεῖ μέγα», εἶναι εύκολη ἡ χρονολόγηση τοῦ στιχουργήματος. Εἶναι γνωστὸ διτὶ ὁ διακανονισμὸς τοῦ Λαυρεωτικοῦ ζητήματος μὲ τὴ γαλλοϊταλικὴ ἐταιρεία ἐκμετάλλευσης τῶν ὀρυχείων ἔγινε κατὰ τὴν πρωθυπουργία τοῦ Ἐπ. Δεληγιώργη ποὺ διήρκεσε ἀπὸ τὶς ἀρχὲς Ἰουλ. τοῦ 1872 ως τὶς ἀρχὲς Φεβρ. τοῦ 1874, καὶ μάλιστα μετὰ τὶς ἐκλογὲς τοῦ Φεβρ. τοῦ 1873, τὶς δοποῖες κέρδισε ὁ Δεληγιώργης καὶ ἔτσι ἡ θητεία του θεωρεῖται συνεχής⁸. Ἐπομένως ἡ ὡδὴ γρά-

8. Γιὰ τὸ ζήτημα τῶν μεταλλείων τοῦ Λαυρίου βλ. Ἐπαμ. Κυριακίδης, Ιστορία τοῦ Συγχρόνου Ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, 1832 ἕως 1892, τ. Β', Ἐν Ἀθήναις 1892, σσ. 517-525· Π. Καρολίδης, Σύγχρονος ιστορία τῶν

φτηκε και κυκλοφόρησε κατά τὸ χρονικὸ διάστημα ἀπὸ τὸ Φεβρουάριο τοῦ 1873 ὥς τις ἀρχὲς τοῦ ἐπομένου Φεβρουαρίου τοῦ 1874.

8. «Πρόγραμμα περὶ τῶν ἀπονεμητέων τιμῶν εἰς τὰ λείψανα τοῦ ἀοιδίμου Ἀδαμαντίου Κοραῆ ἐπὶ τῇ τούτων μετακομιδῇ ἐκ Παρισίων εἰς Ἀθήνας ... Ἐν Ἀθήναις, τῇ 15 Μαρτίου 1877». (Βλ. πίν. Η').

Χαρτὶ ὑποκίτρινο, διαστ. $0,356 \times 0,260$ μ. Στὸ μονόφυλλο αὐτό, μέσα σὲ πένθιμο πλαίσιο, δημοσιεύεται, δίστηλο, τὸ ἐπίσημο πρόγραμμα ὑποδοχῆς στὸν Πειραιᾶ τῶν λειψάνων τοῦ Ἀδαμαντίου Κοραῆ (Σμύρνη, 1748 - Παρίσι, 1833), ποὺ μεταφέρονται μὲ τὸ ἀτμόπλοιο “Βυζαντῖνος” ἀπὸ τὴν Μασσαλία τῆς Γαλλίας, 44 χρόνια μετὰ τὸ θάνατο τοῦ σοφοῦ Διδασκάλου τοῦ Γένους, γιὰ νὰ ἐναποτεθοῦν και νὰ βροῦν ἀνάπταυση στὴν Ἑλληνικὴ γῆ.

1. «Ἄμα τῇ εἰς Πειραιᾶ ἀφίξει τοῦ Ἀτμόπλοιου Βυζαντῖνος (Byzantin), τοῦ ἐκ Μασσαλίας μετακομίζοντος τὴν Λάρνακα τὴν περιέχουσαν τὰ λείψανα τοῦ ἀοιδίμου Α. Κοραῆ, τὰ ἐν τῷ λιμένι ἡγκυροβολημένα Ἑλληνικὰ πλοῖα πολεμικά τε και ἐμπορικὰ θέλουσιν ὑψώσει τὴν σημαίαν μεσίστιον.

2. Οἱ τὴν ἐν Ἀθήναις Ἐπιτροπὴν Κοραῆ συγκροτοῦντες Κύριοι Μάρκος Τενιέρης, Λέων Μελᾶς, Ἀλέξανδρος Α. Κοντόσταυλος, Γεώργιος Σκουζές και Ἐμμανουὴλ Χαρίλαος, θέλουσι κατέλθει εἰς Πειραιᾶ και, συνεννοηθέντες μετὰ τοῦ Λιμενάρχου, θέλουσι συναπέλθει μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ Ἀτμόπλοιον εἰς παραλαβὴν τῆς Λάρνακος, και τὴν ταύτης μεταφορὰν εἰς τὴν Προκυμαίαν Πειραιῶς διὰ τῆς λέμβου τοῦ λιμεναρχείου.

6. Μετὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν στρατιωτικῶν τιμῶν, τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Κοραῆ και ὁ Νομάρχης, παραλαβόντες τὴν Λάρνακα, θέλουσι μετακομίσει αὐτὴν εἰς Ἀθήνας διὰ τῆς νεκροφόρου ἀμάξης τοῦ στρατοῦ, κεκαλυμμένην μὲ τὸ πένθιμον ὑφασμα, και τὴν ἐναποθέσει προσωρινῶς εἰς τὸ παρακείμενον τῷ τῆς Μητροπόλεως ναῷ ἐκκλησίδιον τοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου, μέχρις οὐέτοι μασθῶσι τὰ τῆς ἐπισήμου τελετῆς διὰ τὴν τῶν λειψάνων κατάθεσιν ἐν τῷ ἐπίτηδες ἀνεγερθέντι Μαυσωλείῳ ἐντὸς τοῦ πρώτου Νεκροταφείου Ἀθηνῶν».

9. «Πρόγραμμα περὶ τῆς τελετῆς τῆς ἐπὶ τῇ προπομπῇ και τῇ εἰς καινὸν μνημεῖον καταθέσει τῶν λειψάνων τοῦ ἀοιδίμου Ἀδαμαντίου Κοραῆ». Χωρὶς χρονολογία [ἀρχὲς Ἀπριλ. 1877]. (Βλ. πίν. Θ').

Χαρτὶ ὑποκίτρινο, διαστ. $0,412 \times 0,293$ μ. Δημοσιεύεται, μέσα σὲ μαῦρο πένθιμο πλαίσιο, τὸ ἀναλυτικὸ ἐπίσημο πρόγραμμα τῆς τελετῆς μεταφορᾶς ἀπὸ τὸ ναΐδριο τοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου Ἀθηνῶν τῆς λάρνακας μὲ τὰ δστᾶ τοῦ

Ἐλλήνων και τῶν λοιπῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς ἀπὸ 1821 μέχρι 1921, τ. Ζ', Ἐν Ἀθήναις 1929, σσ. 159-166· γιὰ τὰ χρόνια τῆς πρωθυπουργίας τοῦ Ἐπ. Δελτηγιώργη βλ. Α. Μακρυδημήτρης, δ.π., σσ. 87-88 (ἀρ. 45).

‘Αδαμαντίου Κοραῆ καὶ τῆς ἐναποθέσεώς τους στὸ μεγαλοπρεπὲς μαρμάρινο μαυσωλεῖο ποὺ ἀνεγέρθηκε γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ στὸ Α΄ Νεκροταφεῖο Αθηνῶν. Τὸ κείμενο τοῦ προγράμματος εἶναι δίστηλο.

«Α΄. Τῇ 8^η Απριλίου, ἡμέρᾳ Παρασκευῆ, θέλει τελεσθῆ ἡ προπομπὴ καὶ εἰς τὸ καινὸν μνημεῖον, τὸ ἐπιμελείᾳ τῆς ἐν Αθήναις Ἐπιτροπῆς Κοραῆ παρασκευασθὲν ἐντὸς τοῦ Α΄ Νεκροταφείου Αθηνῶν, κατάθεσις τῶν ἐκ Παρισίων εἰς Αθήνας μετενεχθέντων λειψάνων τοῦ ἀοιδίμου Αδαμαντίου Κοραῆ.

Β΄. Κατὰ τὴν 8^{ην} πρωΐνην ὥραν, θέλει παραληφθῆ ἀπὸ τοῦ εἰς τὸν Ιερὸν Ναὸν τῆς Μητροπόλεως παρακειμένου ἐκκλησιδίου τοῦ Αγίου Ελευθερίου, καὶ τεθῆ ἐπὶ τοῦ ἐπίτηδες παρεσκευασμένου φορείου ἡ Λάρναξ ἡ θήκη τῶν λειψάνων. Ο κατὰ παραγγελίαν τῆς ἐν Μασσαλίᾳ Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τὴν Λάρνακα ταύτην κομίσας εἰς Αθήνας κ. Μαρίνος Βεργωτῆς ἀπαγγελεῖ σύντομον προσλαλιάν, μεθ’ ἣν ἀρχεται ἡ προπομπὴ κατὰ τὴν ἀκόλουθον τάξιν:

Προπορεύεται:

1. Η Στρατιωτικὴ μουσικὴ, καὶ, ἀμέσως μετ’ αὐτήν, ἡ τοῦ Ωδείου.

.....

9. Τὸ Φορεῖον συρόμενον ἀπὸ ἔξ ίππους, ὁδηγούμενον ὑπὸ στρατιωτῶν τοῦ Πυροβολικοῦ ἐν στολῇ.

10. Φοιτηταὶ ἐκ τῶν τοῦ Εθνικοῦ Πανεπιστημίου, βαστάζοντες ἐντὸς δίσκων ὅσα συγγράψας ἔξεδωκε ὁ ἀοιδίμος Κοραῆς βιβλία.

.....

46. Η Πανεπιστημιακὴ Φάλαγξ κατ’ ἀντιζυγίαν ὁδηγούμενη ὑπὸ τοῦ Αντιφαλαγγάρχου καὶ τῶν Αξιωματικῶν καὶ Υπαξιωματικῶν αὐτῆς.

Δ. Η συνοδία, ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιδίου τοῦ Αγίου Ελευθερίου διευθυνθήσεται πρὸς τὴν Ερμαϊκὴν ὁδόν· καὶ, ἀπὸ τῆς Πλατείας τοῦ Συντάγματος, διὰ τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων, ἔξακολουθήσει τὴν πορείαν μέχρι πρὸ τῆς θύρας τοῦ Α΄ Νεκροταφείου Αθηνῶν. Έκεῖ ἡ Λάρναξ, καταβιβασθεῖσα ἀπὸ τοῦ Φορείου καὶ βασταζομένη ὑπὸ φοιτητῶν τοῦ Εθνικοῦ Πανεπιστημίου, παρὰ τῆς Πρυτανείας ὁρισθησομένων καὶ κατάλληλον στολὴν ἐνδεδυμένων, μετενεχθήσεται πρὸ τοῦ καινοῦ μνημείου, ἐνθα ὁ μὲν Πρόεδρος τῆς Ιερᾶς Συνόδου μετὰ τῶν Αρχιερέων καὶ τοῦ Κλήρου ἀπαγγελεῖ τὰς συνήθεις νεκρωσίμους εὐχάς· λόγους δὲ συντόμους ἐκφωνήσουσιν.

α) Ο Πρόεδρος τῆς ἐν Αθήναις Επιτροπῆς Κοραῆ κύριος Μ. Ρενιέρης.

β) Ο Αντιπρύτανις τοῦ Εθνικοῦ Πανεπιστημίου κύριος Εμ. Κόκκινος· καὶ

γ) Ο καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Σχολῆς κύριος Νικόλαος Μ. Δαμαλᾶς· μεθ’ ὃ η Λάρναξ ἀποτεθήσεται εἰς τὸ καινὸν μνημεῖον, παιανιζούσης τῆς τε Στρατιωτικῆς καὶ τῆς τοῦ Ωδείου μουσικῆς.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως)».

‘Αξιοπαρατήρητη εἶναι, δπως φαίνεται μέσα ἀπὸ τὸ πρόγραμμα, ἡ πολύπλευρη συμμετοχὴ στὸν τελετὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἴδιαίτερα τῶν φοιτητῶν, οἱ ὅποιοι κρατοῦν καὶ μεταφέρουν, μέσα σὲ δίσκους, δλα τὰ συγγράμματα καὶ βιβλία τοῦ μεγάλου Ἑλληνα σοφοῦ τῶν νεώτερων χρόνων ἡ ὑποβαστάζουν τιμητικὰ τὴ λάρνακα μὲ τὰ λείψανά του.

10. «Πρόγραμμα τῆς ἐκφορᾶς τοῦ νεκροῦ τοῦ ἐπιφανοῦς πολίτου Θρασύβουλου Ἀ. Ζαΐμη, Βουλευτοῦ καὶ μεγαλοσταύρου ... Ἐν Ἀθήναις, τῇ 27 Οκτωβρίου 1880. (Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν)». (Βλ. πίν. I').

Χαρτὶ ὑποκίτρινο, διαστ. 0,408 x 0,290 μ. Μέσα σὲ μαῦρο πένθιμο πλαίσιο δημοσιεύεται, δίστηλο, τὸ πρόγραμμα τῆς κηδείας τοῦ μεγάλου πολιτικοῦ ἄνδρα (Βουλευτῆ, Ὑπουργοῦ, Πρωθυπουργοῦ κ.ἄ.) Θρασύβουλου Ἀ. Ζαΐμη (Κερπινή, 1825 - Ἀθήνα, 26-10-1880)⁹, γιοῦ τοῦ ὁπλαρχηγοῦ καὶ πρόκριτου τῶν Καλαβρύτων Ἀνδρέα Ζαΐμη.

«Ἄριον, κατὰ τὴν ὥραν 1 μ.μ., τὸ ἥμισυ τῆς ἐνταῦθα Φρουρᾶς, ἐν μεγάλῃ στολῇ, προπορευομένης τῆς στρατιωτικῆς μουσικῆς, θέλει εὔρεθη παρατεταγμένον πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ νεκροῦ, πρὸς ἀπόδοσιν τῶν ἐπικηδείων τιμῶν.

Τὴν αὐτὴν ὥραν θέλουσι συνέλθει οἱ κύριοι Ὑπουργοί, τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς, οἱ κύριοι Βουλευταί, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Βασιλείου καὶ δλοι ἀνεξαιρέτως οἱ ἐν τῇ πρωτευούσῃ στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι, καὶ ἀπαντατὰ κοράσια τοῦ ἐνταῦθα Ἐθνικοῦ Ὁρφανοτροφείου, οὗ Ἐφορος διετέλει ὁ ἀποθανών, ἵνα συνοδεύσωσι τὸν νεκρὸν εἰς τὸν ναὸν τῆς Μητροπόλεως.

Τὰ ἐπικήδεια ταῦτα στρατιωτικὰ σώματα θέλουσι συνοδεύσει τὴν κηδείαν τοῦ νεκροῦ μέχρι τοῦ εἰρημένου ναοῦ καὶ ἐκεῖθεν μέχρι τοῦ νεκροταφείου, κατὰ τὴν κεκανονισμένην τάξιν».

‘Ακολουθεῖ κατάλογος (ἀρ. 1-25) τῶν ἐπισήμων κρατικῶν λειτουργῶν καὶ ἐκπροσώπων Ἀρχῶν καὶ φορέων ποὺ θὰ συνοδεύσουν τὸν νεκρό.

9. Α. Μακρυδημήτρης, δ.π., σσ. 85-86 (ἀρ. 40), 87 (ἀρ. 43), 330-332.

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΕΛΕΤΗΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΥ
ΥΠΕΡ ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ
ΤΟΥ ΔΙΑΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΟΛΙΤΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΑΤΟΥ,
ΜΕΓΑΛΟΣΤΑΥΡΟΥ ΚΑΙ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣΤΟΥ.**

Κατά τὸ ἀπὸ 13 μεσοῦντος μηνὸς Β. Διάταχμα, θέλει τελεσθῆ τὸ προσεχὲς Σάββατον (15 τρέχοντας μηνὸς), ἐν τῷ ἵνταῦθα Ναῷ τῆς Ἀγίας Ειρήνης μνημόσυνον ὑπὲρ ἀνυπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ διακεκριμένου τῆς Ἐλλάδος πολίτου Γεωργίου Κουντούριατού, Μεγαλοσταύρου καὶ Γερουσιαστοῦ.

Τὰ τῆς στρατιωτικῆς παρατάξεως θέλουσι κανονισθῆ ἴδιαιτέρως.

Θέλουσι δὲ παρευριθῆ ἐν τῷ Ναῷ τὴν 9 ὥραν Π. Μ.

1. Ὁ Ηρόδορος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ οἱ λοιποὶ Ὑπουργοὶ τοῦ Κράτους.
2. Οἱ προαιρούμενοι Κύριοι Βουλευταί καὶ Γερουσιασταί.
3. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μετὰ τοῦ παρ' αὐτῇ Βασιλικοῦ Ἐκιτρόκου καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ εὑρισκομένων ἀρχιερέων.
4. Οἱ φέροντες τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Βασ. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος. Ὁ Στρατηγὸς, ὁ Ἀντιτράπτηγος, ὁ Ἀντιναύαρχος, οἱ Ὑποστράτηγοι καὶ οἱ Ὑποναύαρχοι.
5. Οἱ Γεν. Γραμματεῖς, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γεν. Λογιστηρίου, οἱ Τμηματάρχαι καὶ λοιποὶ ισόβαθμοι αὐτῶν ὑπάλληλοι τῶν ὑπουργείων κατὰ τὴν προσδιωρισμένην τάξιν αὐτῶν.
6. Ὁ Ηρόδορος, ὁ Ἀντιπρόδορος, ὁ Εισαγγελεὺς καὶ οἱ δικασταὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου.
7. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐλεγχτικοῦ Συνεδρίου, ὁ Ἀντιπρόδορος, ὁ Γεν. Ἐκίτροκος τῆς Ἐκιτρατείας, οἱ Ἐλεγχταί καὶ οἱ Πάρεδροι.
8. Ὁ Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου μετὰ τῶν Κοσμητόρων τῶν τεσσάρων σχολῶν καὶ λοιπῶν Καύηγητῶν.
9. Ὁ Φρούραρχος Ἀθηνῶν μεβ' ὅλων τῶν ἀνωτέρων καὶ κατωτέρων ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ καὶ τοῦ Ναυτικοῦ καὶ τῶν ισοδάθμων αὐτῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν ὑπαλλήλων.
10. Ὁ Ηρόδορος, ὁ Εισαγγελεὺς καὶ οἱ δικασταὶ τοῦ Ἐφεσείου.
11. Ὁ Νομάρχης Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.
12. Ὁ Διευθυντὴς τῆς Διοικητικῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.
13. Ὁ Βασιλικὸς Ἐκίτροκος παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ.
14. Ὁ Ἐφόρος τῆς ὄημασίας καὶ τῆς τοῦ Πανεπιστημίου διελισθήκης.
15. Ὁ Ηρόδορος καὶ τὰ μέλη τοῦ Ἰατροσυνέδρου.
16. Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων καὶ ὁ Ὑποδιευθυντής.
17. Ὁ Κεντρικὸς Ταμίας.
18. Ὁ Διευθυντὴς τῆς Ῥιζαρείου Σχολῆς.
19. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου.
20. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Πολυτεχνικοῦ σχολείου.
21. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ τε Β. Νομισματοκοπείου καὶ τοῦ Τυπογραφείου.
22. Ὁ Ηρόδορος, ὁ Εισαγγελεὺς καὶ οἱ δικασταὶ τοῦ Ηρωτεδίκειου.
23. Οἱ Γυμναστάρχαι.
24. Ὁ Γενικὸς Ἐφόρος τῶν ἀρχαιοτήτων.
25. Ὁ Ἐφέρος τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου καὶ τοῦ Βασιλικοῦ δενδροκομείου.
26. Ὁ Ἀντιπρόδορος τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.
27. Ὁ Δίμαρχος καὶ ὁ Ηρόδορος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀθηνῶν.
28. Όλοι οἱ ἐν τῇ πρωτευούσῃ πολίται καὶ στρατιωτικοὶ ὑπαλληλοι.

Ἐν Ἀθήναις τὸν 13 Μαρτίου 1858.

Πίν. Α'.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Πρὸς τὰς Ἀρχὰς τοῦ Κράτους.

Ἡ ἐμπιστοσύνη τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καλεῖ ἡμᾶς, ὅπως ἔξακολουθῶμεν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων τῆς Πατρίδος:

Ἐπειστάσεις εἰσὶ μὲν δυσχερεῖς, ἀλλ' αἱ δυσχέρειαι αὐταὶ οὐδέναι δύναται ταὶ αἱ δέρωσιν ἐπίφοδον χαρακτήρα διότι εἰσὶ τὸ φυσικὸν ἀποτέλεσμα πολιτικοῦ κλονισμοῦ, ὡφῆν διετέλεσεν ἡ Πατρίς ἐπὶ διετίκαιῃ, γόλις σῆμερος ἐπανερχομένη εἰς τὴν ταχτικὴν πορείαν αὐτῆς.

Γενιώσκοντες τὰ εἰρηνικὰ καὶ διλόγιμα φρονήματα τοῦ Ἑλλησποντοῦ λαοῦ καὶ τὸ θερμὸν πόθον αὐτοῦ, ὅπως ἴδη τὸ κράτος τῶν νόμων καὶ τὴν τάξιν συνῆσα ἵνοτα μετὰ τῆς ἐλευθερίας. ἔχομεν πλήρη τὴν συναίσθησιν, ὅτι θέλομεν την τριθίτην, δρομίμως καὶ ἀπορρασιστικῶς ὁδεύοντες καὶ τῆς εἰλικρινοῦς ὑμῶν συγχάνοντες συνέρρομέντος, ἃ ἀφωλεν πάντα δισταγμὸν καὶ νὰ κατανικήσωμεν πᾶσαν δυσκολίαν.

Τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὴν ἀρξαμένην μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Συνταγματος πολιτικὴν ἐποχὴν εἴναι καθαρῶς νομοτελεστικόν. Ἡ πιστὴ τῶν Συνταγματικῶν θεσμῶν καὶ θρησκευτικὴ τίրησις, κοινὴ ὑποχρέωσις καὶ ἀρχόντων καὶ ἀρχομένων, κατὰ τὸ ἀξιοσημείωτον τοῦ Βασιλέως λόγιον, εἴναι τὸ πρώτιστον καθήκον τῆς Κυβερνήσεως ἡ εἰλικρινής καὶ ἀμερόληπτος ἐκτέλεσις τῶν περὶ ἐκλογῆς Βουλευτῶν καὶ δημοτικῶν ἀρχῶν νόμων καὶ ἡ ταχιστη τῆς Βουλῆς συγχάλεσις ἡ χωριωτάτη ἐντολή της.

Βαθέως αἰσθανόμενοι καὶ τοῦ καθήκοντος τὸ μέγεθος καὶ τῆς ἐντολῆς τὴν σπουδαιότητα, θέλομεν προδῆ μετὰ τοῦ θάρρους, τὸ ὅποιον ἐμπνέει ἡ ἀμετάτρεπτος ἡμῶν ἀπόφασις ν' ἀποδεῖξωμεν καὶ νὰ ἐπιβάλωμεν τὸν ὄχειλόμενον εἰς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους ἄκρον σεβασμόν.

Τοιαύτη ἡ ὁδὸς, ἢν θέλομεν βαδίσει, καὶ εἰς αὐτὴν ἀπαιτοῦμεν νὰ μᾶς ἀκολουθήσητε πιστῶς καὶ ἀπαρεγκλίτως.

Οὔτω πορευόμενοι, ἐσμὲν ἕέδαιοι, ὅτι καὶ τὰς καταλειφθείσας ἐκτάχτους δυσχερείας θέλομεν ὑπερδῆ καὶ τὴν ἐντολὴν ἡμῶν θέλομεν φέρει εἰς πέρας, οὐλέποτε λησμονοῦντες, ἀλλὰ μάλιστα μετὰ πεποιθήσεως προστίθλεποντες πρὸς τὴν Συνταγματικὴν ὑπευθύνων ὑπουργῶν λογοδοσίαν, ἵνα τότε μόνο πυληροὶ τοὺς ὄρους τῆς πραγματικῆς ἔξελέγχεως τῶν κυβερνητικῶν πράξεων, ὅταν οἱ τοῦ Ἐθνους ἀντιπρόσωποι, ἀπὸ τῆς ὅλως ἐλειμέρας τῶν ἐκλογέων θουλήσεως πρερχόμενοι, ὡστὶ ὅλως ἐλεύθεροι, οὐδένας ἀλλον προτιγούμενον δεσμὸν συνδέσαντες, ἡ τὸν εὐγενῆ καὶ ἀδιάρρηκτον δεσμὸν τῆς πρὸς τοὺς ἐντολεῖς εὐθύνης.

Τοιαύτην δὲ χαράξαντες Κυβερνήσεικὴν πορείαν, θέλομεν διεκύνσει αὐτὴν, ἔτοιμοι πάντοτε νὰ θέσωμεν ἐκποδῶν πᾶν παρεμβληθητόμενον τυχὸν ἔχομον πρόστοκμα, διότι καὶ τὴν κοινὴν εὐχὴν τῆς ἐμπεδώσεως τῆς δημοσίας τάξεως καλλιστα γινώσκομεν καὶ τὸ καθήκον τῆς πληρεστάτης διατελέσεις αὐτῆς ἀκάμπτως θέλομεν ἐκτελέσει.

Ἐν Ἀθήναις. τὴν 30 Νοεμβρίου 1864.

| Κ. ΚΑΝΑΡΗΣ, πρόεδρος, Α. Χ. ΛΟΝΤΟΣ, Α. ΚΟΝΟΥΝΤΟΥΡΟΣ,
Σ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΤΑΟΣ, Α. ΚΑΡΝΑΛΗΣ, Δ. Σ. ΜΗΤΡΑΝΤΟΥΡΗΣ.

Πίν. Γ'.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Συμπολίται.

Ἄναδεχθέντες τὴν ἐντολὴν, ἵν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς, θέλομεν ἐκτελέστε αὐτὴν ὡδηγούμενοι ὑπὸ τῆς φωνῆς τῆς πατρίδος, ἡτις περιπαθῶς ἐπιθυμεῖ, ἐπὶ τῆς βασιλείας Αὐτοῦ, ν ἀχμάσῃ ὡς συνταγματικὴ πολιτεία.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπιψόντες θέλομεν ἔργασθη ὅπως ἐγκατασταθῇ εἰς τὸν τόπον ἐδραίως καὶ ἀμετακλήτως πολιτικὴ κατάστασις ἐνθαρρύνουσα τὸν τε λαὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοὺς σίλους αὐτῆς· διότι μόνον ἐκ τῆς καταστάσεως ταύτης δύναται νὰ προέλθῃ ἡ ἀληθής καὶ ἐδραία τάξις, ἡτις εἴναι ἡ ἀξετηρία τῆς ἐθνικῆς προόδου καὶ ἡ πρωτίστη καὶ χυριωτάτη βάσις τῆς δημοσίας πίστεως.

Οθεν πρὸ παντὸς ἄλλου θέλομεν ἐπικαλεσθῆ τὴν συνδρομὴν τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων, ὅπως μετ' αὐτῶν ἐνισχύσωμεν τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα διὰ οἰκονομικῶν ἔργων καὶ σπουδαίων παραδειγμάτων ἀνεξαρτήτου, συνετῆς καὶ ἀξιοπρεπούς κοινοβουλευτικῆς πολιτείας.

Θέλομεν ἐπικαλεσθῆ τὴν συνδρομὴν τοῦ λαοῦ εἰς ἀποκατάστασιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ θέλομεν ἀπαλλάξει τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων ἀπὸ τῆς ἐπιρροῆς τῶν πολιτικῶν συμφερόντων.

Θέλομεν ρύθμίσει τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως αὐτοῦ, ἀκολουθοῦντες τὴν ἀρχὴν, ὅτι τὸ Κράτος πρέπει νὰ διοικηθῇ μετ' αὐτηρᾶς οἰκονομίας, ἀνευ βλάβης τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἀλλὰ διὰ τῆς συστηματικῆς καὶ ἀρμονικῆς ἀπλοποιήσεως αὐτῆς καὶ ὅτι οἱ φόροι πρέπει νὰ διανεμηθῶσι μετὰ δικαιοσύνης καὶ ἴσοτητος ἐπὶ πασῶν τῶν τάξεων καὶ προσόδων. Οὕτω δὲλπίζομεν ὅτι θέλει κατασταθῆ δυνατὸν ν ἀναπτυχθῆσαι τὰ μέσα τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου καὶ νὰ γίνῃ κατασκευή εἰς τὸν λαὸν, ὅτι οἱ φόροι οὓς καταβάλλει διὰ τὴν εὐημερίαν αὐτοῦ.

Πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐνώσεως τῆς Ἐπτανήσου καὶ πρὸς βελτίωσιν τῆς στημερινῆς καταστάσεως αὐτῆς θέλομεν καταβάλει πᾶσαν προσπάθειαν, ὅπως ἡ ἐνώσις δικαιώσῃ τοὺς μεγάλους αὐτῆς ἀγῶνας καὶ ἡ Ἑλλὰς παρέξῃ ἐλπίδας καὶ φανῆ ἀξία τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς.

Πεποιθότες, ὅτι ἡ ἀέννας μεταβολὴ τῆς ὑπαλληλίας λυμαίνεται τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν καὶ τὰς βάσεις τοῦ κοινοβουλευτικοῦ συστήματος καὶ στερεῖ τὸν λαὸν τῶν ἀγαθῶν τῆς διοικήσεως, θέλομεν ἐπιψόντες ὑποστηρίξει τὴν ἀρχὴν τῶν προσόντων καὶ τῆς μονιμότητος τῶν δημοσίων λειτουργῶν.

Τέλος πεποιθότες εἰς τὴν ἰσχυρὰν ἐπιρροὴν, ἵν ὁ χρόνος ἔξασκει ἐπὶ τῷ μεγάλῳ πολιτικῷ καὶ κοινωνικῷ ζητημάτων, πεποιθότες εἰς τὴν χαρακτηρίζουσαν τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν φιλοπατρίαν καὶ εἰς τὰ αἰσθήματα τοῦ Ηασιλέως, απερ, ἀναβαίνων εἰς τὸν Θρόνον ἐκήρυξεν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν, ἀναλαμβάνομεν μετὰ θάρρους τὴν Κυρέρνησιν ὅπως τὸ ἐφ' ἥμιν ἔργασθωμεν πρὸς ἀπόλαυσιν τῆς τοσοῦτον ποθητῆς εὐνομίας.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ὁκτωβρίου 1865.

ΕΠ. ΔΕΛΗΓΙΩΡΓΗΣ Πρόεδρος, Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ, Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ,
Δ. ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ, Δ. ΓΡΙΒΑΣ, ΑΝΤ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Πίν. Δ'.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Συμπολῖται!

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς μᾶς ἐκάλεσεν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων τῆς πατρίδος· κατανοοῦντες δὲ τὰν αἱρέαρθρα τῆς ἀνατεθείσης ἡμῖν ἐντολῆς, πᾶσαν θέλομεν κατεβάλει προσπάθειαν ν' ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὰς εὐχὰς τῆς Α. Μ. καὶ εἰς τὰς προσδοκίας ὑμῶν.

Πρεσβεύοντες, ὅτι ἀντικείμενα τῆς πρώτης μερίνης εἰσὶν ἡ ρύθμισις τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους καὶ ἡ ἐμπέμψις τῆς δημοσίας τάξεως, ἀνενδότως θέλομεν ἐνασχοληθῆνεις ταῦτα· ἐπειδόμενοι δ' ἐπὶ τῆς ἀρρώγης τῆς Βουλῆς καὶ ἐπὶ τοῦ πετριωτισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, πεποίθαμεν, ὅτι διὰ τῶν συνταγματικῶν μέσων θέλομεν φθάσει εἰς τὸ ἐπιθυμητὸν ἀποτέλεσμα, συντελοῦντες οὕτως εἰς τὴν ἡθικὴν καὶ ὑλικὴν εὐημερίαν τῆς φίλης πατρίδος.

Ἐν Αθήναις, τὴν 3 Νοεμβρίου 1865.

**Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ Πρόεδρος, Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, Δ. ΔΡΟΣΟΣ,
Α. Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ, Σ. Κ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ,
Ν. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ.**

Πίν. Ε'.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Συμπόλιται,

‘Αναλαμβάνοντες, κατ’ ἐντολὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Σεβαστοῦ ‘Ημῶν Βασιλέως, τὴν διοίκησιν τῶν κοινῶν πραγμάτων, ὡφείλομεν πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ διαχηρύξωμεν, ὅτι τὸ διαρὺ τοῦτο φορτίον ἀνεδέχθημεν, οὐχὶ μὴ ἀποχρώντως ἔκτιμήσαντες τῶν περιστάσεων τὸ σπουδαῖον, ἀλλὰ θεωρήσαντες ἵερὸν καθῆκον νὰ ὑποταχθῶμεν εἰς τὴν διὰ τοῦ στόματος τοῦ Συνταγματικοῦ Βασιλέως ἐπιτάττουσαν διωγὴ, τῆς Πατρίδος.

Συναισθανόμεθα τὸ ἀσθενὲς τῶν ἀτομικῶν ἡμῶν δυνάμεων ἀλλ’ ἐμβούλιομεν μετὰ θάρρους εἰς τὸ δυσχερὲς τοῦτο στάδιον, διότι ἀκμαίαν φέρομεν τὴν πρὸς τὸ καθῆκον ἀφοσίωσιν ὡς ἀποχρῶν καὶ ἀσφαλὲς ἐφόδιον τῆς πορείας ἡμῶν.

‘Οδηγὸν ἔχοντες τὸ Σύνταγμα, τὸν ἀκρογωνιαῖον τοῦτον λίθον τοῦ πολιτικοῦ τῆς πατρίδος οἰκοδομήματος, πιστῶς θέλομεν φυλάξει τὰς διατάξεις αὐτοῦ, εἰλικρινῶς τὰς ὑποχρεώσεις τῆς Κυβερνήσεως ἐκπληροῦντες καὶ ἀκέραια διατηροῦντες τὰ δικαιώματα αὐτῆς.

Πρώτιστον ἡμῶν καὶ περιφρόντιστον μέλημα ἔσεται τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἡ παγίωσις, διότι ἡ δημοσία ἀσφάλεια εἶναι ὁ πρώτιστος καὶ ἀπαραίτητος ὄρος τῆς κοινῆς εὐημερίας.

Τῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων ἡ ταχιποίησις θέλει εἰσθαι τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνδελεχοῦς ἡμῶν καὶ εὔσυνειδήτου μερίμνης. διότι τῆς οἰκονομικῆς τοῦ τόπου καταστάσεως τὴν θελτίωσιν κρίνομεν ὡς τὴν ἀσφαλεστάτην ἐγγύησιν τῆς εὐδώσεως τοῦ παρόντος καὶ τῆς προόδου ἐν τῷ μέλλοντι.

‘Η προσήκουσα τῆς νομοθετηθείσης ἡδη ἀφομοιώσεως τῆς ‘Επτανήσου καὶ περιεσκεμένη ἐφαρμογὴ, ἡ ταχεῖα καὶ ἐν πληρεστάτῃ ἐλευθερίᾳ καὶ νομιμότητι σύγχρονος διεξαγωγὴ τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν καὶ ἡ κατάλληλος διεύθυνσις τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας θέλουσιν ἐφελκύσει τὴν σύντονον ἡμῶν προσοχὴν καὶ θέλουσιν εἰσθαι ἀντικείμενα εἰλικρινοῦς αἷμα καὶ ἀγενδότου ἐνεργείας.

‘Ἐν γένει δὲ κανὼν τῆς πορείας ἡμῶν ἀπαράδιτος ἔσεται ἡ ἀμερόληπτος τῆς ἔξουσίας διαχείρισις καθ’ ὅλους αὐτῆς τοὺς χλάδους καὶ καθ’ ὅλους τοὺς θαθμούς· σκοπὸς δὲ ἀμετάθετος ἡ ὑποστήριξις τῆς ἴσγύος τοῦ Νόμου καὶ ἡ ἐμπέδωσις τοῦ πρὸς αὐτὸν ὀφειλούμενου ἄκρου σεβασμοῦ, οὐ ἄγει ἀληθὴς ἐλευθερία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ.

Οὕτω πορευόμενοι, προσδικῶμεν μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι θέλομεν συντήσει τὸ φιλόνομον τοῦ ‘Ελληνικοῦ λαοῦ.

Ἐν Ἀθήναις 26 Ἰανουαρίου 1866.

Μ. ΡΟΥΦΟΣ Πρύτανος, Κ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ, Π. ΕΜ. ΓΙΑΝΝΟ. ΙΟΥΛΟΣ,
Δ. ΣΑΧΙΝΗΣ, Β. ΠΕΤΜΕΖΑΣ.

Πίν. ζ’.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

ΦΔΗ

**ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΥΤΟΥ ΕΞΟΧΟΤΗΤΑ
ΤΟΝ ΙΑΡΘΟΥΡΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΒΛΕΠΑΙΟΥ
Κ. Ε. ΔΕΛΗΠΠΩΡΗΣ**

ΚΑΤ ΑΚΡΟΣΤΙΧΟΝ.

Δεῦρ' ἵτε, Υἱε, δὸς Ἐλλήνων, φῶτ' ἄσωμεν νῦν.
 Επλεύσο τῷ, ἔριν ἀμφὶ δίκης ἐνὶ Λαυρίῳ,
 Λύσειν τὰς θάσσους, δ' ἐξ οὐ 'Ἐλλὰς αὔγεῖ μέγ'.
 Ήτορ δὲ οἵ εἰκον βουλῇ Πλάστου πόρε Πάτρη
 Γαιν, ἀγλαὰ ἔργ', πολιτείην δὲ ὀρθὴν τ' εὐθεῖ'.
 Ἰμερος ὁρτο κατὰ φρένα δ' Ἐλλάδι, ἡ τέκν' ἀμεῖψαι.
 Ωκα δὲ αἰθεροβάσα ἔδος Πλάστου, ὥμνει Ἔ.
 Ρεῖξ δὲ Οὐρανίων, εὐχῆς οὐ λαιοῦ κλῆε.
 Γεύνατα γαίη κλίνασσα, προπάροιθε Θεοῖο,
 Ήὕτε ἀγγελος τούχετο δ' Οἰ, αἴγλη εἰκυῖα.
 Στέμμ' οὐ ιρέν, 'Ἐλλάδα θ' ἀγνήν, φῆ, Θεὲ, σῶσον.
 'Υπὸ Δημητρίου Σπετσέρη, Δημοδιδασκάλου ἐν Ζακύνθῳ.

Τυπ. δ Παρυκεσός.

Πίν. Ζ'.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΙΠΟΝΕΜΗΤΕΩΝ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΔΕΙΨΑΝΑ

ΤΟΥ ΔΟΙΔΙΜΟΥ

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΡΑΗ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΤΟΥΤΩΝ ΜΕΤΑΚΟΜΙΔΗΣ ΕΚ ΠΑΡΙΣΙΩΝ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ.

1. Άμα τῇ εἰς Παρσιάν ἀρίζει τοῦ Ἀτροπλοῖος Βυζαντίου (Byzantia), τοῦ ἐκ Μασσαλίας μεταξύ οἰκούμενος τὴν λίμνην περιέχουσαν τὰ λείψανα τοῦ ἀνδρός Α. Κορχῆ, τὰ ἐν τῷ λιμένι θήγανοβολημένα Ἑλληνικὰ πλειά πόλεων· καὶ τὰ καὶ ἐμπορικά θύλαινα οὐφώσαι τὴν σκηναν μαστίστιον.

2. Οἱ τὸν ἐν Ἀθήναις Ἐπιτρόπῳ Κοραῆ συγχροτοῦντες Κύρος Μάρκος Ῥενέρης, Λέων Μελάς, Ἀλέξανδρος Α. Κοντόστασιος, Γεώργιος Σκουζής καὶ Ἐμμανουὴλ Χερίλεος, θύλαια κατέβλησεις Παρσιάν καὶ, συνεννοθείστες μετὰ τοῦ Αιμανάρχου θύλαινα συνκεκλίθει μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ Ἀτροπλοῖον εἰς παραλαβὴν τῆς Λάρνακος, καὶ τὴν ταύτην μεταφράσαν εἰς τὴν Προκυπρίαν Παρσιάν διὰ τῆς λέμβου τοῦ λιμεναρχείου.

3. Άμα τῇ ἐν τῷ Βυζαντίου μεταφέρῃ τῇ λίμνης εἰς τὴν τοῦ λιμεναρχείου λέμβου, τὸ πολεμικὸν πλοῖον "Ο λ γα" θύλαι κανονισθεῖ ὡς τῇ κατὰ λεπτὸν μέρᾳ τῆς εἰς τὴν προκυπρίαν τοῦ λιμένος ἀποβολήσεως τῆς λίμνης καὶ τῆς εἰς τὴν νεαροφόρον ἀρχῆς ἀντοποθίσεως κατέβει.

4. Επὶ τῆς προκυπρίας θύλαινα παρενέρθη συγγρόνως

α) Ὁ Κομάργος Ἀττικῆς καὶ Βιωστίκης.

β) Αἱ ἐν Παρσιάν ὄγκουντικαι, λιμενικαι καὶ τελωνικαι ἀγγεῖ μετὰ τῶν ὑπελλήλουν κύτων.

γ) Ὁ Γυμναστάρρης καὶ οἱ καθηγηταί τοῦ ἐν Παρσιάν γυμνασίου καὶ ὁ Σχολάρρης καὶ οἱ διδάσκαλοι τοῦ ἐλληνικοῦ σχολείου μετὰ τῶν μαθητῶν σύγχρονῶν τῶν ἀκταιδευτηρίων τούτων.

δ) Τὸ Δημοποίεν Συμβούλιον τοῦ Δέμου Παρσιάν μετά τοῦ Δημάρχου.

ε) Στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα θύλαι τοποθετηθῆ ἐπὶ τῆς πρωτεύου ίνα ἀπονεμήσῃ τὰς ἀποτελεσμάτικας στρατιωτικὰς τιμὰς κατὰ τὴν ἀποβολὴν τῆς λίμνης.

Ϛ) Μετὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν στρατιωτικῶν τιμῶν, τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Κοραῆ καὶ ὁ Δημάρχος, παραλαβόντες τὴν λίμνην, θύλαιοι μεταλούσι εἰς τὸν Ἀθηναῖς; διὰ τῆς νεαροφόρου ἀμάξης τοῦ στρατοῦ, κεκαλυμμένην μὲ τὸ πάθημον θρασμα, καὶ τὴν ἀντοποθίσει προσωρινής εἰς τὸ περικείμενον τῷ τῆς Μετροπόλεως ναῷ ἐπελεγένδον τοῦ Ἅγιου Ἐλευθερίου, μέχρις οὗ ἔτοιμος θάνατος τὰ τῆς ἀπίτηδες ἀντεγένεται Μαυρωλείῳ ἐνθάδε τοῦ πρώτου Νεαροταρφίου Ἀθηνῶν.

Ϝ) Αν τὸ ἀτροπλοῖον καταπλεύσῃ εἰς Παρσιάν ἐν ὥρᾳ νυκτὸς, τὰ ἐν τοῖς πρωτογονιστοῖς ἀρθροῖς δικτυασθέντα θύλαινα ἀνιστήθη τῇ πρωτῇ τῆς ἀποβολῆς.

Ἐπί Αθηνῶν, τῇ 15 Μαρτίου 1877.

Πίν. Η'.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΕΛΕΤΗΣ

**ΤΗΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΠΟΜΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΣ ΚΑΙΝΟΝ ΜΝΗΜΕΙΟΝ
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙ ΤΩΝ ΛΕΙΨΑΝΩΝ**

ΤΟΥ ΔΟΞΑΙΜΟΥ

ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ ΚΟΡΑΗ

Α'. Τῇ 8ῃ Ἀπριλίου, ὥρας Παρασκευής, θίλαι τελεσθῇ ἡ προπομπή καὶ εἰς τὸ κλινὸν μνημεῖον, τὸ ἀπομελεῖον τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐπιτροπῆς Κοραῆς παρατελεῖσθων ἑντὸς τοῦ Α'. Νεκροτίχαιον Ἀθηνῶν, κατέθεσις τῶν ἐκ Παρισίου εἰς Ἀθήνας μετανεύσιτων λειψάνων τοῦ φιλίου Ἀδεμαντίου Κοραῆς.

Β'. Κατέ τὴν 8ην πρωινὴν ὥραν, θίλαι παραληφθῇ ἀπὸ τοῦ εἰς τὸν Ιερὸν Ναὸν τῆς Μετροπόλεως περικεκλεμένου δικαίου τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου, καὶ τοῦ ἐπίτευξ περισκευασμένου Φορεῖον ἡ Αἱρετή, ἢ θίλαι τῶν λειψάνων. Οἱ κατὰ παραγγελίαν τῆς ἐν Μασσαλίᾳ Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τὴν λέρην τούτων κομίσσις εἰς Ἀθήνας, καὶ Μερίς Βεργυτῆς, ἀπογέλαιοι σύντομον προσλαμβάνει, μετ' ἐν ἀρχεται τὴν προπομπὴν κατέ τὴν διάδοσιν τούτην.

Προτερεύεται:

- 1) Ἡ Στρατηγικὴ μονομάχη καὶ, ἀμέσως μετ' αὐτὴν, ἡ τοῦ Όλεων.
2. Οἱ κατὰ ξυράνην καὶ θίλασσαν πολιτικῆς ὑπεραπόσαντες κατά τὸν ἄγνωτον.
3. Οἱ Ἀρχιτρίλινοι καὶ οἱ ὑπεράσπαι τῆς Αὐλῆς.
4. Ο τίμας Σταύρος καὶ τὸ Ἐξαπτήριον.
5. Οἱ αἰνιθυντές τῆς Ρύζαριον Ἑκαλυπτικῆς Σχολῆς μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ μαθετῶν.
6. Οἱ Ἑκαλυπτικοὶ μονομάχοι.
7. Οἱ ιερὸι Κλέροι τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἐνδεδυμένοι τὸν λαρυτικὸν στολὴν.
8. Ο Πρύεδρος καὶ τὸ μέλη τῆς ιερᾶς Συνίδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ οἱ ἐν Ἀθήναις ἐνδεδυμένοις Ἀρχιερεῖς, ἐνδεδυμένοι τὰς ἀρχιερατικὰς κύτων στολές.
9. Τὸ Φορεῖον συρμάνειν ἀπὸ Εἴπησος, ὀδηγούμενον ὑπὲρ στρατιωτῶν τοῦ Ηὐρωποῦ ἐν στολῇ.
10. Φορτεῖσθαι τὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, βαστάζοντες ἑντὸς δίσκων ὅλα τὰ συγγράφες ἔξιδων καὶ τούδινος Κοραῆς θίλαι.
11. Τὸ Τηναγρικὸν Σημεῖον.
12. Οἱ ἐν Ἀθήναις ἐνδεδυμένοις Βουλευταῖς.
13. Τὸ μέλη τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐπιτροπῆς Κοραῆς.
14. Οἱ Ἀντιπρότικοι τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, οἱ Κορυφαῖοι τῶν διεργάρων σχολῶν κύτων, οἱ Καθηγεταὶ καὶ οἱ Τροχοταῖοι.
15. Οἱ Ἀντιπρότεροι, οἱ Ἀντιπρότρυποι, οἱ Τηναγρικοί, οἱ Τηναγρικοί καὶ οἱ Μεγαλόποται.
16. Οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς, οἱ αἰνιθυντές τοῦ Γενικοῦ Δογματάρου καὶ οἱ Τριγυατέροι τῶν Τηναγρῶν.
17. Ο Πρύεδρος, οἱ Ἀντιπρότρυποι, οἱ αἰνιθυντές καὶ οἱ Εἰσκυρήλεις τοῦ Ἀριοῦ Πάγου.
18. Ο Πρύεδρος τοῦ Ἐλευθερικοῦ Συνεδρίου, οἱ Ἀντιπρότρυποι, οἱ Γενικοὶ Επιτρόποι τῆς Ἐπικρατείας, οἱ Ἐλευθεροί καὶ οἱ Πάρεδροι.
19. Ο Φορετρύπος Ἀθηνῶν μετ' ἀπόντων τῶν ἐν τῷ Πρατείαντος Ἀδιμοτικῶν τῆς Ἑρας καὶ τῆς Βαλάσσου.
20. Ο Πρύεδρος, οἱ Εἰσκυρήλεις καὶ οἱ δικεταῖ τοῦ Ερετίου.
21. Οἱ Αἱρετῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας.
22. Οἱ αἰνιθυντές τῆς διοικετικῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶν.
23. Ο παρά τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Βιολίκαιος Επιτρόπος.
24. Ο Ερόρος τῆς Ἐθνικῆς Βιολίκαιος καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Κομισιονικοῦ μονομάχου οἱ Βιολίκαιοι, καὶ οἱ Νομοστάτηριμοι.

25. Ο Πρύεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Ἐπιτροποῦδρίου.
 26. Ο Γενικὸς Διευθυντής τῶν Τεχνοδρομίων καὶ οἱ Τηναγρικοί.
 27. Ο Κεντρικὸς Τυμίς.
 28. Ο Οἰκονομικὸς Ερόρος Ἀττικῆς.
 29. Ο Διεύθυντής τοῦ Πολυτεχνικοῦ Σχολείου.
 30. Ο Διεύθυντής τοῦ Ἐθνικοῦ Τηναγρούργου καὶ Αδεμαντίου.
 31. Ο Διεύθυντής τοῦ Ἀστεροτροπείου.
 32. Ο Πρύεδρος, οἱ Εἰσκυρήλεις τῶν Πρωτοδικῶν καὶ οἱ Πρωτοδικαῖοι.
 33. Ο Γενικὸς Διεύθυντής τῶν Δημοτικῶν Σχολείων.
 34. Ο Γενικὸς Ερόρος τῶν Αρχιεπιστήμων.
 35. Οι Γηγενετέρους Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶν, οἱ Διεύθυντές τοῦ Βερβικαίου Λακαίου, καὶ οἱ τοῦ Γηγενετέρου καὶ τοῦ Λακαίου Καθηγεταῖ.
 36. Ο Ερόρος τοῦ Βεττικοῦ κύτου καὶ τοῦ Βεττικοῦ διευρυματίου.
 37. Οι Γραμματεῖς τῶν Τηναγρῶν.
 38. Οι Σχολάρχοι καὶ οἱ Ἐλληνοδιδάσκαλοι Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶν.
 39. Ο Ἀντιπρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Ἐπιπορικοῦ Ἐπιμελείαρχον Ἀθηνῶν.
 40. Ο δύναρος καὶ τὰ δρυναὶ Σημεῖοι τῶν δύρων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶν.
 41. Οι Τηνάρτοι τοῦ Βεττικοῦ Τάγματος τοῦ Συντάρου.
 42. Οι παρά τοῦ ἐν Ἀθήναις διεκτετάνοις Δικαγόροι.
 43. Οι αἰνιθυντές τῶν ἐν Ἀθήναις οἵ τοι Επικείδειταιρίων.
 44. Ο Πρύεδρος, οἱ Ἀντιπρότρυποι καὶ οἱ Γραμματεῖς τῶν ἐν Ἀθήναις Συλλόγων.
 45. Οι αἰνιθυντές ἀκάντων τῶν ἐν Ἀθήναις τηναγρούργων.
 46. Η Πανεπιστημιακὴ Φίλαργή καὶ ἀντίσημοι δέκτοι υπὸ τοῦ Ἀντιρελαγγέρχου καὶ τοῦ Ἀβύματος καὶ τοῦ Γηγενετικοῦ κύτου.
- A. Η συνδίκη, ἐπὸ τοῦ ἀλληλερδίου τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου διεκθίσταται πρὸ τὸν Ἐρυζαῖον ὅδον καὶ ἐπὸ τῆς πλατείας τοῦ Συντάρουτος, διὰ τῆς ὁδοῦ Φελλολίου, ἐκπελούθει τὸ πορειῶν μέρος πρὸ τῆς βίρρας τοῦ Α'. νεκροτερείου Ἀθηνῶν. Καὶ ἡ λέρναι, κατεβασθεῖσα ἀπὸ τοῦ Φορεῖον καὶ βασταζούσα ὑπὸ φοιτητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, περὰ τῆς Πρωτονείας δρυθεστάτη πρὸ τοῦ κακοῦ μνημείου, δέκα ἡ μὲν Πρύεδρος τῆς ιερᾶς Συνίδου μετὰ τῶν Ἀρχιερέων καὶ τοῦ Κλέρου ἐπινεγκάλη τὰ συντίθεις μεραρμότικοι κύρδας λόγος δὲ συντόμους ἀκραντότοις.
- a) Ο Πρύεδρος τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐπιτροπῆς Κοραῆς, κύρος Μ. Ρενέρης.
- b) Ο Ἀντιπρότικος τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου κύρος Κόκκινος.
- c) Ο καθηγητής τῆς Θεολογικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ σχολῆς κύρος Νικόλαος Μ. Δεκαλίδης μετ' ἡ λέρναι, ἀπετίθεσται εἰς τὸ κλινὸν μνημείου, πειλατεῖσθαι τὰ τε Στρατιωτικά καὶ τὰ τοῦ Όλεων μονομάχοι.
- D. Τὰ παρὰ τῆς Στρατηγικῆς παρατάξης κανονοθέστωται θιαστέρις.

(Ἐτ τοῦ ἀπεργούτου τοῦ Ἑκαλυπτικοῦ καὶ τῆς Δημοσίας Ἐπαναστάσεως.)

Πίν. Θ'.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΗΣ ΕΚΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΝΕΚΡΟΥ
ΤΟΥ ΕΠΙΘΑΝΟΥΣ ΠΟΛΙΤΟΥ
ΘΡΑΣΥΒΟΤΛΟΥ Α. ΖΑΪΜΗ
ΒΟΥΛΕΥΤΟΥ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΣΤΑΥΡΟΥ.

Αύριον, κατά τὴν ὥραν 1 μ. μ., τὸ ἡμετοῦ τῆς ἐγ-
ταῦθα Φρουρᾶς, ἐν μεγάλῃ στολῇ, προκορευομένης
τῆς στρατιωτικῆς μουσικῆς, θέλει εὐρεθῆ παρατε-
ταγμένον πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ νεκροῦ, πρὸς ἀπόδοσιν
τῶν ἐπιχήδειων τῷών.

Τὴν αὐτὴν ὥραν θέλουσι συνέλθει: εἰ κύριοι Γ-
κουργοί, τὸ Προεδρεῖον τῆς Βουλῆς, οἱ κύριοι Βου-
λευταί, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τοῦ Βασιλείου, καὶ ὅλοι ἀνεξ-
αρέτως, οἱ ἐν τῇ πρωτευούσῃ στρατιωτικοὶ καὶ πο-
λιτικοὶ ὑπάλληλοι, καὶ ἀπαντά τὰ χοράσια τοῦ ἐν-
ταῦθα Ἐθνικοῦ Ὀρφανοτροφείου, οὓς Ἐφόρος διετέλει
ὅ ἀκοθανάτων, ἵνα συνοδεύσωσι τὸν νεκρὸν εἰς τὸν ναὸν
τῆς Μητροπόλεως.

Τὰ ἐπιχήδεια ταῦτα στρατιωτικὰ σώματα θέλουσι
συνοδεύσει τὴν κηδείαν τοῦ νεκροῦ μέχρι τοῦ εἰρη-
μένου ναοῦ καὶ ἔκειθεν μέχρι τοῦ νεκροταφείου, κατὰ
τὴν κεκαθημένην τάξιν.

Θέλουσι συνοδεύσει προσέτι τὸν νεκρόν·

1. Οἱ Ὑπασπισταὶ τῆς Α. Μ.
2. Οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς, δὲ Διευθυντὴς τοῦ
Γενικοῦ Λογιστηρίου, οἱ Τμηματάρχαι καὶ εἰ λοιποὶ^{τοι} ισοβάθμιοι ὑπάλληλοι τῶν Γκουργείων.
3. Οἱ Νομάρχης Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας καὶ δὲ
Διευθυντὴς τῆς Διοικητικῆς Αστυνομίας Ἀθηνῶν
καὶ Πειραιῶς.
4. Οἱ Πρόεδρος, δὲ Ἀντιπρόεδρος, δὲ Εἰσαγγελεὺς
καὶ οἱ δικασταὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ δὲ Πρόεδρος
τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, οἱ Ἀντιπρόεδρος, δὲ Γε-
νικὸς Ἐκτροπος τῆς Ἐπικρατείας, οἱ Ἐλεγχταὶ καὶ
εἰ Πάρεδροι.
5. Οἱ Πρύτανες τοῦ Πανεπιστημίου, οἱ Κοσμήτο-
ρες τῶν τεσσάρων Σχολῶν αὐτοῦ, οἱ Καθηγηταί
καὶ οἱ Γρηγηταί.
6. Οἱ Πρόεδρος, δὲ Εἰσαγγελεὺς καὶ οἱ δικασταὶ^{τοῦ} Ἐφετείου.
7. Οἱ Βασιλικὸς Ἐκτροπος παρὰ τῇ Ἐθνικῇ
Τραπέζῃ.

8. Οἱ Ἐφόρος τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ
Ἐθνικοῦ νομισματικοῦ μουσείου.
9. Οἱ Πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Τατροσυνεδρίου.
10. Οἱ Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων καὶ
δὲ Γραμματεὺς τοῦ Ταχυδρομείου.

11. Οἱ Κεντρικὸς Ταμίας.
12. Οἱ Οἰκονομικὸς Ἐφόρος Ἀττικῆς.
13. Οἱ Διευθυντὴς τῆς Ριζαρίου Σχολῆς.
14. Οἱ Διευθυντὴς τοῦ Σχολείου τῶν τεχνῶν.
15. Οἱ Διευθυντὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου καὶ
Λιθογραφείου.
16. Οἱ Διευθυντὴς τοῦ Αστεροσκοπείου.
17. Οἱ Πρόεδρος, δὲ Εἰσαγγελεὺς καὶ εἰ δικασταὶ^{τοῦ} Πρωτοδικείου.

18. Οἱ Γυμνασιάρχαι μετὰ τῶν Καθηγητῶν καὶ Δι-
δασκάλων τῶν Γυμνασίων καὶ τῶν λοιπῶν Ἐκπαίδευ-
τικῶν Καταστημάτων.

19. Οἱ Διευθυντὴς τοῦ Διδασκαλείου.
20. Οἱ Ἐφόρος τῶν Ἀρχαιοτήτων.
21. Οἱ ἐν τοῖς Γκουργείοις Γραμματεῖς.
22. Οἱ Ἐφόρος τοῦ Βοτανικοῦ Κήπου καὶ τοῦ Βα-
σιλικοῦ Δενδροχομείου.
23. Οἱ Ἀντιπρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Ἐμπορικοῦ
Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.

24. Οἱ Δήμαρχος, οἱ Δημαρχικοὶ Πάρεδροι, δὲ Πρόε-
δρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀ-
θηνῶν.

25. Οἱ παρὰ τῇ Ἐλληνικῇ Κυβερνήσει Κύρος
Πρέσβεις τῶν ἔνων Δυνάμεων θέλουσι εἰδοκοιηθῆ
ἵνα λάβωσι μίρος, ἐάν εὐαρεστῶνται, εἰς τὴν ἐπιχή-
δειον ταύτην τελετήν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 27 Οκτωβρίου 1880.

(Ἐκ τοῦ Γκουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν),

ΕΝ ΣΤΟΛΗ.

Πίν. I'.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ